

ANICA GLAVINA *

PRIKAZ RAZREDNOG PROJEKTA INTEGRIRANE NASTAVE – MJESEC KNJIGE –

Razredni projekt je proveden u 4. d razredu Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića u Đakovu u povodu Mjeseca knjige. Cilj projekta jest poticanje čitanja lektirnih djela i ostvarivanje cilja i nastavnih zadaća iz hrvatskoga jezika, prirode i društva, matematike, likovne kulture, glazbene kulture, engleskoga jezika i sata razrednika. U dogovoru s učiteljicama cijele smjene mjesec listopad je bio posvećen Ivani Brlić-Mažuranić. Tih je dana sve u školi bilo u znaku hrvatske spisateljice. Također je raspisan natječaj za literarni i likovni izričaj. Prikaz integriranog tjedna održali smo na Županijskom aktivu Republike Hrvatske.

Ključne riječi: Integrirana nastava, Ivana Brlić-Mažuranić

Uvod

Prije realizacije projekta održali smo radni sastanak na kojem smo se dogovorili što će svaki od nas uraditi. Slijedilo je objašnjavanje o tome što i kako ćemo to napraviti.

Većina je učitelja bila spremna motivirati učenike za naš projekt, a neki su pružili pomoć.

Nakon dogovora obratila sam se učenicima i objasnila da je tema razrednog projekta *MJESEC KNJIGE* posvećen Ivani Brlić-Mažuranić, a cilj je potaknuti ih na čitanje i čuvanje knjiga. Da bismo uspješno realizirali projekt, dogovorili smo sljedeće:

- donijeti knjige Ivane Brlić-Mažuranić iz kućne knjižnice (učiteljica - učenici)-
- donijeti knjige Ivane Brlić-Mažuranić iz školske knjižnice (učiteljica - učenici)-
- pročitati priče u vremenu od 15. 10 – 8.11.2004.- upoznati život i rad Ivane Brlić-Mažuranić
- odrediti pribor koji ćemo rabiti (škare, ljepilo, kolaž, časopisi, papir velikog formata za izradu plakata, ...)
- pratiti emisije na TV-u o Ivani Brlić-Mažuranić

Projektna je nastava bila nov način učenja, pa je izazvala zanimanje i znatiželju. Slijedila je izrada plana i realizacija.

RAZREDNI PROJEKT: INTEGRIRANI TJEDAN – MJESEC KNJIGE

Nastavne metode: razgovori, pokazivanje, dramske igre, likovni i praktični rad, postavljanje i rješavanje zadataka

* Anica Glavina, Osnovna škola «Ivan Goran Kovačić» Đakovo

Oblici rada: frontalni, individualni, u parovima, u skupini

Nastavna sredstva i pomagala: plakati (kolaž papir, škare, ljepilo), knjige, čitanka, ZK, crtani film

CILJ: upoznati i pročitati djela Ivane Brlić-Mažuranić

ZADAĆE:

- upoznati život i rad književnice
- upoznati djela Ivane Brlić-Mažuranić
- osvijestiti spoznaju da je knjiga najbolji prijatelj
- poticati na međusobnu suradnju, pomaganje i razumijevanje
- poticati na uspjeh
- stvaranje radosnog ozračja kroz zajedničke aktivnosti
- pročitati:
 - Šuma Striborova
 - Ribar Palunko i njegova žena
 - Jagor, Regoč
 - Šegrt Hlapić
- uspostavljanje socijalnih kontakata i ozračja tolerancije, razumijevanja, suradnje, međusobnog uvažavanja i pomaganja.

PLAN RAZREDNOG PROJEKTA

HRVATSKI JEZIK – PRIRODA I DRUŠTVO

Hrvatski jezik: Tko sam ja? (životopis Ivane Brlić-Mažuranić)

- Pogodi o kojoj se književnici radi?
- Kako je ona nazvana?
- Navedi bajke Ivane Brlić-Mažuranić.
- Tko je bio djed Ivane Brlić – Mažuranić?
- Kada pišemo životopis?
- Priprema za kviz

Domaća zadaća: Moj životopis

Priroda i društvo: Prirodno-zemljopisna obilježja Gorske Hrvatske

- rad na zemljopisnoj karti
- pronaći na karti Ogulin
- putovati od Ogulina preko Karlovca do Zagreba
- pronaći planinu Klek (Je li to Kitež planina?
Krije li se tamo Kosjenka?)
- putovati od Zagreba do Slavenskog Broda

Sličnosti i razlike Gorske i Nizinske Hrvatske

	NIZINSKA HRVATSKA	GORSKA HRVATSKA
RELJEF	- do 200 m visine - nizine uz rijeke (Podravina, ...)	- iznad 200 m visine - Gorski kotar, Lika
VODE	- rijeke široke i duge - plovne: Sava, Drava, Dunav, ...	- rijeke ponornice: Lika, ... - jezera: Plitvička, ...

GOSPODARSTVO	ratarstvo, voćarstvo, stočarstvo, industrija, ...	ovčarstvo, šumarstvo, zimski turizam, ...
NASELJA	naselja zbijena, široke ulice, sela velika, ...	mala naselja bez većih gradova, zaseoci, ...
ZAŠTIČENA PRIRODA	Kopački rit, Lonjsko polje, ...	Plitvička jezera, Risnjak, Paklenica, ...
PRIČE	Šegrt Hlapić, ...	Regoč, Bratac Jaglenac i sestra Rutvica...

KNJIŽEVNOST – SLOVNICA – osnova: Šuma Striborova

Dramska igra: Šuma Striborova (ulomci po izboru)

Izrada plakata koji opisuju baku, sina, Tintilinića, Stribora

BAKA	SIN	TINTILINIĆ	STRIBOR
stara	lakovjeran	Mali	mudar
...

slovnica: Posvojni pridjevi

bakina kućica

Tintilinićeva kapica

svračja jaja

Baka sjedi na _____ pragu.
kuća

Stribor je starješina svih _____ životinja.
šuma

Tintilinić kvrčne snahu _____ palcem.
noga

KNJIŽEVNOST – JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Šuma Striborova i Ribar Palunko – uspoređivanje radnje

Ribar Palunko

1. Palunkova zabluda- nabrojiti nevolje koje iz nje proistječu
2. Ženina borba- nabrojati žrtve koje ona podnosi
3. Pobjeda- nagrada koju ona donosi

Isto

Borba žene za očuvanje obiteljskog doma (Palunko i bakin sin zavedeni žudnjom, opčinjeni prividnim ispunjenjem svojih želja postaju nepravedni, zli, srljaju iz jedne propasti u drugu)

Različito

U „Šumi Striborovoj“ nadjača ljubav majke prema sinu, a u „Ribaru Palunko“ osjećaj vjernosti žene prema mužu jači je od ljubavi majke prema sinu. Početak „Šume Striborove“ – u kuću dolazi zlo utjelovljeno u ženi guji. Početak „Ribara Palunka“ – u kuću ulazi dobro utjelovljeno u liku sirote žene. Šuma Striborova i Jagor – uspoređivanje osobina likova

NAZIV BAJKE	MJESTO RADNJE	VRIJEME RADNJE	DOBRI LIKOVI	ZLI LIKOVI	LOKOVI POMAGAČI	STVARNI LIK	NESTVARNI LIK
ŠUMA STRIBOROVA	šuma	zašao neki momak	sin, baka	snaha - guja	Domaći, jelen, Stribor	baka, sin, djevojčica	snaha – guja. Stribor, Domaći
JAGOR	selo	jednog dana	Otac	maćeħa, baba Poludnica	Bagan, krava, kozica	otac, maćeħa, sin	Bagan, baba Poludnica

Osnova: Šegrt Hlapić – ulomak: Nepravda

1. Tko je šegrt Hlapić?
2. Kako je živio kod majstora Mrkonje?
3. Što ga je natjeralo da pobjegne u svijet?
4. Kako je bilo majstorovo ponašanje?
5. Što bi ti učinio da si Hlapić?
6. Zamisli da si ti majstor. Kako bi ti riješio problem s čizmicama?
7. Što bi radije bio: Hlapić ili Mrkonja?

Riječi suprotnoga značenja

- usporedi izgled i ponašanje majstora Mrkonje i Hlapića
- odrediti suprotnosti imena

HLAPIĆ		
malen	veseo	marljiv
kao lakat	kao ptica	kao mrav

MRKONJA		
velik	strašan	jak
velik kao kuća	kao lav	kao medvjed

Sažeto preporučavanje

GLAVNI DOGAĐAJ

Hlapić, dijete bez oca i majke, radi i teško živi kao postolarski šegrt kod majstora Mrkonje

...

Bogati gospodin naručio čizmice za ... sina

POJEDINOSTI

Izgled i osobine Hlapića

Izgled i osobine Mrkonje

Izgled i osobine majstorice

Izgled čizmica

Domaća zadaća: Zamisli da je šegrt Hlapić u potrazi za poslom stigao do tvoje kuće. Što je dalje bilo ispričaj u sastavu: Dobro došao, prijatelju!

MEDIJSKA KULTURA – JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Crtani film: Čudnovate zgode šegrta Hlapića

ZNAM	ŽELIM ZNATI	NAUČIO/LA SAM

1. Što bi želio znati o crtanom filmu?
2. Znaš li gdje o tome možeš naći informacije?
3. Jesi li čuo za Zagrebačku školu crtanog filma?
4. Koji lik, a koji film je proslavio tu školu?
5. Tko je Baltazar?
6. Zašto voliš gledati crtane filmove?

Projekcija filma

Kako nastaje crtani film?

Strip – pojam

KNJIŽEVNOST – GRAMATIKA (SLOVNICA)

Osnova: Šegrt Hlapić – ulomak Mali mljekar

1. Tko su glavni, a tko sporedni likovi?
2. Zašto je Hlapić odlučio pomoći mljekaru?
3. Je li Hlapić dobro postupio?

Rod i broj imenica - ponavljanje

Promotrimo!

Hlapić je išao po mraku vrlo dugim ulicama.

U posljednjoj ulici vidio je magarca.

Što imenuju imenice?

Imenicama imenujemo: bića (Hlapić)
 stvari (posuđe)
 pojave (dan)

Mogu imenovati: jedno – JEDNINA
 više – MNOŽINA

Popuni tablicu:

JEDNINA	gospođica		mlijeko	
MNOŽINA		svijeće		starci

Načini množinu:

Hlapić
 Ivana Brlić-Mažuranić } Što primjećuješ?

Promotrimo:

OVAJ	HLAPIĆ	–	MUŠKI ROD
OVA	ULICA	–	ŽENSKI ROD
OVO	MAGARE	–	SREDNJI ROD

Domaća zadaća: Odaberi 7 rečenica iz Malog mljekara. U njima potraži imenice i svrstaj ih u tablicu:

JEDNINA			MNOŽINA		
MUŠKI	ŽENSKI	SREDNJI	MUŠKI	ŽENSKI	SREDNJI

HRVATSKI JEZIK – SAT RAZREDNIKA

Razgovor: Učinio sam dobro djelo?

Treba li uvijek tražiti pomoć drugih?

DA

NE

Ruka koja pomaže

Nacrtali šaku rastvorenih prstiju.

Na svaku nacrtanu šaku učenici će napisati

vrstu pomoći u svoje ime.

Svatko ima pravo zatražiti pomoć kad mu zatreba.

HRAVTSKI JEZIK – MATEMATIKA

Zadaci riječima – primjer:

1. U školskoj knjižnici ima 624 knjige Ivane Brlić-Mažuranić.

Prvi dan posuđeno je iz knjižnice 127 knjiga, drugi dan posuđeno je 86 knjiga više nego prvi dan.

Treći dan 123 knjige manje nego prvi i drugi dan zajedno.

a) Koliko je knjiga posuđeno drugi dan?

$$127$$

$$+ 86$$

$$213$$

b) Koliko je knjiga posuđeno treći dan?

$$127 \quad 340$$

$$+ 213 \quad - 123$$

$$340 \quad 217$$

c) Koliko je knjiga posuđeno u sva tri dana?

$$127$$

$$213$$

$$+ 217$$

$$557$$

d) Koliko je knjiga ostalo u knjižnici?

$$\begin{array}{r} 624 \\ - 557 \\ \hline 67 \end{array}$$

2. Regoč u Legen gradu dnevno prebroji 236 kamena.

a) Koliko prebroji u mjesecu kolovozu?

$$\begin{array}{r} 236 \cdot 31 \\ 708 \\ \hline 236 \\ \hline 7316 \end{array}$$

b) Koliko prebroji u godinu dana?

31	<u>236·31</u>	30	<u>236·30</u>	28	<u>236·28</u>
Siječanj	708	Travanj	7080	Veljača	472
Ožujak	<u>236</u>	Lipanj			<u>1888</u>
Svibanj	7316	Rujan			6608
Kolovoz		Studeni			
Listopad	<u>7316·7</u>		<u>7080·4</u>		
Prosinac	51212		28320		
		51212			
		28320			
		<u>+ 6628</u>			
		86140			

c) Koliko prebroji u prestupnoj godini?

31	<u>236·31</u>	30	<u>236·30</u>	29	<u>236·29</u>
Siječanj	708	Travanj	7080	Veljača	472
Ožujak	<u>236</u>	Lipanj			<u>2124</u>
Svibanj	7316	Rujan			6844
Kolovoz		Studeni			
Listopad	<u>7316·7</u>		<u>7080·4</u>		
Prosinac	51212		28320		
		51212			
		28320			
		<u>+ 6844</u>			
		86376			

HRVATSKI JEZIK – LIKOVNA KULTURA

Rad u skupinama

Prezentacija knjiga iz vlastite i školske knjižnice

Izrada crteža u pokretu, strip

1. grupa

Šuma Striborova

2. grupa

Regoč

3. grupa

Šegrt Hlapić

Kreativne vještine – slaganje slika na osnovi bajke

HRVATSKI JEZIK – TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Uvodni dio: vježbe zagrijavanja – trčimo Kitež planinom, Crni čovjek lovi djecu

Pripremni dio: vježbe oblikovanja

Glavni dio: Hodanje po gredi

Puzanje i provlačenje ispod grede

Igra: Ja sam baka, zašto da sam sama, Tintilinića biram ja

Cirkuska točka (loptice, kolutovi, čunjevi....)

Socijalne vještine: izražavanje emocija

HRVATSKI JEZIK – GLAZBENA KULTURA

Pjesme o književnosti – priprema učenika za priredbu

HRVATSKI JEZIK – ENGLESKI JEZIK

Izbor i dramatizacija bajke na engleskom jeziku

PRAKTIČAN RAD

- Izrada kostima, plakata
- Izrezivanje slova
- Lijepljenje na plakat

HIGIJENSKE NAVIKE

Pranje ruku prije i poslije lijepljenja.

TIJEK RAZREDNOG PROJEKTA

Na početku sam tjedna upoznala djecu sa zadacima, ciljevima i načinom rada.

Budući da je takav rad specifičan, htjela sam da ga djeca tako i dožive, da osjete da su osobiti i da zaslužuju poseban oblik rada u kojem će sudjelovati. Počeli smo...

Rad smo počeli pričom iz čitaonice: Tko sam ja? Upoznali smo život i rad književnice Ivane Brlić-Mažuranić, a kako sam iz PID-a obrađivala Gorsku Hrvatsku pošli smo na putovanje u Ogulin. Kako je spisateljica često putovala u Zagreb, naše se putovanje nastavilo od Ogulina preko Karlovca do Zagreba. Zavirili smo na planinu Klek i tražili u Kitež – planini Kosjenku.

Rad smo nastavili u dvorani za tjelesni odgoj. Trčali smo Kitež planinom, hodali gredom i penjali se na uže, provlačili se ispod grede (drveća u planini) tražeći spilju u kojoj je Kosjenka. Natjecali smo se u spretnosti u parovima. Igrali smo se igre biranja para. Bilo je toliko uzbuđenja i veselja. Otkrivale su se simpatije. Bilo je smijeha i ljutnje, a ipak, najviše zadovoljstva. Učenici su pokazali svoje umijeće i akrobatske vještine u igri cirkusa.

Slijedila je dramska igra „Šuma Striborova“. Nakon toga opisivali smo pridjevima baku, Stribora, sina, snahu. Usporedili smo što je zajedničko, a što različito Šumi Striborovoj i Ribaru Palunku te usporedili likove iz Šume Striborove i Jagora i naučili posvojne pridjeve.

Budući da djeca vole knjigu o malom postolarskom šegrtu Hlapiću ostavili smo bajke na trenutak i posvetili se priči o Hlapiću. Upoznali smo riječi suprotnoga značenja, naučili kakvo je to opširno i sažeto prepričavanje. Nakon što smo pogledali crtani film o Hlapiću saznali smo što je crtani film,

zatim načinili strip i saznali nešto više o njemu. Ponovili smo imenice, rod i broj imenica.

Rješavali smo računske priče u kojima su se pojavljivala djela i likovi iz priča Ivane Brlić-Mažuranić.

Na kraju je to trebalo uobličiti na satu likovnog odgoja. S nestrpljenjem su učenici očekivali taj rad. Podijelili smo se u skupine i svaka je radila svoj dio zadatka. Najljepše je bilo sлагanje dijelova priče.

Posljednja aktivnost toga tjedna bio je sat razrednika u kojem smo razgovarali o knjigama i čitanju knjiga. Pred kraj sata može se postaviti pitanje:

Treba li uvijek tražiti pomoć drugih?

Učenici su odgovorili ovako: 20 učenika je napisalo da, a 8 ne. Oni koji su odgovorili DA izradili su plakat pomoći, a oni koji su napisali NE obrazložili su zašto? (stid, strah, ruganje...)

Iza toga je slijedio susret sa spisateljicom. Profesorica je odjenula odjeću kakva se nosila u vrijeme Ivane Brlić-Mažuranić, a nekoliko je učenika glumilo Domaće. Učenici su postavljali zanimljiva pitanja. (O tome postoji video zapis.)

ZAKLJUČAK

Razredni projekt integrirane nastave – Mjesec knjige proveden je od 15.10.2004 do 12.11.2004. U projektu je sudjelovalo 10 učitelja razredne nastave i 240 učenika 2.c, 2.d, 3.b, 3.d, 4.a, 4.b, 4.c i 4.d razreda.

Cilj i zadatci projekta u potpunosti su ostvareni. Učenici su posjetili školsku knjižnicu i načinili izložbu knjiga Ivane Brlić-Mažuranić. Stvarali su plesne pokrete na zadanu glazbu (ples Domaćih), dramatizirali i čitali po ulogama, dovršavali započetu priču, mijenjali završetak basne prema osobnom mišljenju, stvarali svoju bajku, donijeli pravila o čitanju i čuvanju knjiga, rješavali jezična pitanja, gledali TV-emisije, gledali crtani film, pripremali se za razgovor s književnicom i sudjelovali u natječaju za najbolji literarni i likovni rad te sudjelovali u planiranju nastavnoga dana.

PRESENTATION OF A CLASS PROJECT OF INTEGRATED TEACHING – BOOK MONTH –

The class project was conducted with fourth graders of *Ivan Goran Kovačić* primary school in Đakovo, marking the *Book Month*. The aim of the project is to support required reading projects and other teaching goals set for classes of Croatian language, nature and society, mathematics, music, English and class meetings. The month of October was dedicated to Ivana Brlić Mažuranić. The activities included a contest for the best literary and artistic work. We have presented the results at the County meeting of teachers.

Key words: integrated teaching, Ivana Brlić Mažuranić

Primljeno 22. listopada 2005.